

PERSBERICHT

Bakstenen voor NAVO in Afghanistan gemaakt met dwangarbeid

NAVO/ISAF heeft ondanks beloftes nog geen zichtbare actie ondernomen

Den Haag, 9 februari 2012

Volgens het op 6 februari door de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) gepubliceerde rapport *'Buried in Bricks'*¹ worden bakstenen in Afghanistan bijna uitsluitend door slaven gemaakt, waaronder in meerderheid kinderen. NAVO/ISAF gebruikt deze bakstenen voor haar bouwprojecten. Ondanks het feit dat de NAVO dit al een jaar weet² en de Tweede Kamer in juni 2011 op snelle actie aandrong³, heeft de NAVO/ISAF geen zichtbare actie ondernomen.

Op 21 juni 2011 lieten minister Rosenthal en staatssecretaris Knapen aan de Kamer weten dat kinderarbeid en uitbuiting voor NAVO/ISAF belangrijke criteria zijn voor de beoordeling met welke uitvoerders en onderaannemers zij in zee gaan. Ook zou NAVO/ISAF "zijn uiterste best doen om de aanvoerlijnen van de uitvoerders in kaart te brengen".⁴

Uit het IAO rapport blijkt niet dat dit is gebeurd. Het rapport constateert meer algemeen: *"Gedwongen arbeid, vooral gedwongen kinderarbeid, is zo alom aanwezig in de baksteenindustrie in Zuid-Azië dat bakstenen voor elk project in Afghanistan, klein of groot, per definitie uit baksteenovens komen die gedwongen kinderarbeid gebruiken. NAVO projecten gebruiken daarom inderdaad bakstenen die door kinderen zijn gemaakt."*

De IAO heeft in twee districten van Afghanistan (Kabul en Nangarhar) onderzoek laten doen naar gedwongen arbeid in steenbakkerijen. **Zowel volwassenen als kinderen werken meer dan 70 uur per week en herhalen steeds dezelfde handeling.** In gehurkte positie kneden ze klei in de hete zon en het rondwaaiende stof. Via leningen zijn hele gezinnen verplicht voor zeer lage lonen te werken voor de eigenaren van de steenbakkerijen. Het gaat vooral om uit Pakistan teruggekeerde vluchtelingen die ook daar in steenbakkerijen werkten. De kinderen van de vluchtelingen gaan zelden naar school en wel een paar uur per dag - via een proefproject van UNICEF - op de werkplek zelf.

De IAO is somber over de mogelijkheden om op korte termijn dwangarbeid in de steenbakkerijen uit te bannen. Door teruglopende hulp aan Afghanistan lopen de koopkracht en de bouwactiviteiten terug. Humanitaire hulp op korte termijn gekoppeld aan programma's om volwassenen voor andere beroepen te scholen zouden kunnen helpen. Daarnaast doet de IAO nog diverse suggesties om de situatie te verbeteren.

De **campagne 'Stop Kinderarbeid – School, de beste werkplaats'** vindt het absoluut onacceptabel dat niet alles in het werk wordt gesteld om de vicieuze cirkel van armoede en dwangarbeid van volwassenen en kinderen in de Afgaanse steenbakkerijen te doorbreken. Nederland zou daarin een zeer actieve rol moeten spelen. In 2010 is in Afghanistan 15 miljard dollar aan hulp besteed en 100 miljard dollar aan militaire uitgaven. Met een fractie daarvan plus politieke wil kan door de NAVO/ISAF landen veel gedaan worden.

¹ Zie: http://www.ilo.org/global/about-the-ilo/press-and-media-centre/insight/WCMS_172696/lang--en/index.htm

² Zie onder meer: http://www.nytimes.com/2011/03/16/world/asia/16kiln.html?_r=2

³ Zie: <http://www.indianet.nl/pdf/m110630b.pdf>

⁴ Zie: <http://www.indianet.nl/pdf/kv110616.pdf>

De in juni 2011 door de Tweede Kamer aangenomen motie om bij de NAVO/ISAF aan te dringen op 'passende maatregelen' met behulp van onder meer UNICEF, UNDP en IAO moet nu eindelijk snel serieus worden uitgevoerd. Ook wordt het tijd dat de Kamer wordt geïnformeerd over de toezegging van de regering dat voor de Kunduz-missie geen producten worden gebruikt die door kinderen en slaven worden gemaakt.

Noot voor de redactie

Voor nadere informatie kunt u bellen met:

- Gerard Oonk, 030-321 340 of 06-51015260 of
- Gerdien ten Cate, 070-376 55 00